

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 20. maj 2008
Kontor: Sundhedspolitisk kt.
J.nr.: 2006-12105-117
Sagsbeh.: tk
Fil-navn: Dokument 1

Besvarelse af spørgsmål nr. 9 (L 69), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 7. maj 2008.

Spørgsmål 9:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 7. maj 2008 fra Retssikkerhedsfonden, jf. L 69 – bilag 6."

Svar:

Jeg kan oplyse, at jeg d.d. har svaret følgende til Retssikkerhedsfonden:

"Ved brev af 7. maj 2008 har Retssikkerhedsfonden kommenteret Forslag til lov om sikring af visse biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale (L69). Man finder, at der i lovforslaget er tale om en "altomfattende bemyndigelse (...) i strid med almindelige statsretlige grundsætninger", idet "hele regelfastsættelsen (er) overladt til administrationen". Man nævner i den forbindelse spørgsmålet om, hvilke stoffer der vil blive omfattet af reguleringen. Fonden finder, at bemyndigelserne vil være i strid med almindelige statsretlige grundsætninger, hvorefter retssikkerhedsmæssige hensyn kræver, at samfundets regler principielt fastsættes af parlamentet.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse er ikke enig i, at lovforslaget giver ministeren så omfattende og ubestemte bemyndigelser, som fonden frygter.

Det er korrekt, at listen over stoffer og materialer, der vil blive omfattet af kontrolordningen, ikke fremgår af selve loven. Det fremgår imidlertid af forslagens § 1, stk. 1, at der er tale om biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale, der er omfattet af eksportkontrol efter forordning om fællesskabsordning for kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse, og som kan anvendes ved biologiske anslag rettet mod mennesker. EU-ordningen har været gældende i en længere årrække, og listen over eksportkontrolbelagte biologiske stoffer, produkter m.v. findes således allerede på Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside. Den justeres jævnligt i et internationalt samarbejde som følge af den videnskabelige og teknologiske udvikling, hvilket er en hovedårsag til, at listen ikke praktisk kan indgå i selve loven.

Derudover kan andre biologiske stoffer m.v. omfattes i medfør af forslagens § 1, stk. 2, hvis de ligesom stofferne på listen vurderes at kunne anvendes ved biologiske anslag rettet mod mennesker. Det fremgår udtrykkeligt af bemærkningerne, at "bestemmelsen vil have et snævert anvendelsesområde og forventes alene anvendt i særlige tilfælde, hvor der f.eks. af tidsmæssige årsager kan være behov for hurtigt at fastsætte regler for biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale. Det kan f.eks. være i forlængelse af, at et biologisk stof, fremføringsmidler og relateret materiale, som man hidtil ikke har forbundet med fare, er blevet anvendt i forbindelse med biologiske anslag mod mennesker."

Loven definerer således klart med henvisning til en allerede eksisterende liste, hvilke materialer der vil være omfattet, og lovforslagets bemærkninger og almindelige fortolkningsprincipper sætter klare og snævre grænser for, hvilke andre stoffer og materialer ministeren kan inddrage under kontrolordningen.

Tilsvarende gælder, at karakteren af de regler om besiddelse, fremstilling, anvendelse m.v., der kan fastsættes i henhold til lovens bemyndigelser, er nærmere beskrevet i lovforslagets bemærkninger. Det drejer sig om regler om indhentelse af tilladelse til at håndtere de pågældende materialer, bestemmelser om registrering af laboratorier, virksomheder m.v., som har opnået tilladelse, bestemmelser om regnskab over produktion, køb, salg m.m. samt generelle bestemmelser om f.eks. aflåsning af lokaler, adgangskontrol, udnævnelse af sikkerhedsansvarlig m.m. Almindelige retsprincipper indebærer, at ministerens bemyndigelser ikke rækker videre end til at fastsætte regler af den karakter, der er skitseret i bemærkningerne, og som i øvrigt svarer til bestemmelser på en lang række andre områder, som er undergivet offentlig kontrol, og hvor lovgivningen ligeledes er en bemyndigelseslovgivning, mens de nærmere regler er fastsat af vedkommende ministre.

Ministeriet er endelig ikke enig i, at der ikke er nogen eller kun ringe mulighed for kontrol af, om bemyndigelsen udnyttes på den mest hensigtsmæssige måde. For det første vil de regler, ministeren skal fastsætte, blive udmøntet i en bekendtgørelse, som på sædvanlig måde vil blive sendt i høring hos berørte parter. For det andet vil der være mulighed for at indbringe spørgsmålet om, hvorvidt grænserne for ministerens bemyndigelse er overskredet, for domstolene. Endelig for det tredje forvalter en minister som bekendt under ansvar over for Folketinget – og under en ofte betydelig interesse herfra.”